

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

№ 454-00-130
гана 26.02.2004

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Г. № 2/к. д. 2/04
Дата 27.02.04

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НА ВАШ № 2 / к. д. 2/ 04 от 13. 02. 2004 г.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪОБРАЖЕНИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО №
2 от 2004 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Като се възползвам от правото ми дадено с писмо № 2 / к. д. 2/ от 13. 02. 2004 г. на Конституционния съд на Република България излагам пред Вас следните допълнителни съображения:

1. Равенството на всички пред закона е основен принцип на демократичната правова държава. Този принцип на равенство пред законите по отношение на уредбата на стопанската дейност на правните субекти намира израз в изискването на чл. 19, ал. 2 от Конституцията чрез законите да се създават и гарантират на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност. В противоречие на установения принцип разпоредбата на § 81, т.4 от ЗИДКЗОО създава подчертано неравенство между стопанските субекти, като неоправдано от гледна точка на конституционно гарантираното равенство законодателят изключва определена категория стопански субекти въз основа на необосновани хипотези и съображения. Доводите в подкрепа на наложената забрана са неоснователни и те не държат сметка за основния конституционен принцип в чл. 19, ал. 1 от Конституцията, според който икономиката на страната се основава на свободната стопанска инициатива. А последната предполага включително и свобода на избор на контрагентите, с които гражданите и юридическите лица влизат в стопански отношения.

2. Вярно е, че Кодексът за социално осигуряване регулира специфични обществени отношения и поради тази причина съдържа редица ограничения за дейността на пенсионноосигурителните дружества, които имат за цел да гарантират правата на осигурените лица в управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Конкретно в областта на инвестициите на средствата на пенсионните фондове, наред с изчерпателно изброените инвестиционни инструменти и количествените ограничения за всеки един инструмент, в чл.177 от Кодекса за социално осигуряване се съдържа и изрична забрана за инвестиране на активите на фондове за допълнително пенсионно осигуряване в определени инвестиционни инструменти. Като се има предвид и изключително строгото държавно регулиране и контрол на дейността на допълнително пенсионно осигуряване, считам, че конституционно закрепеният в чл. 19, ал. 2 от Конституцията баланс на интереси е постигнат с помощта на изброените разпоредби. С чл. 176, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, изменен с § 81, т. 4 от ЗИДКЗОО, балансът се надхвърля и се създава

неоправдано от конституционна гледна точка посягане върху правото на свободната стопанска инициатива и равенството на стопанските субекти, прокламирани в чл. 19, ал. 1 и 3 от Конституцията.

3. Правото на свободна стопанска инициатива няма абсолютен характер и свободата на стопанска инициатива не изключва принципите на държавно регулиране и на държавен контрол на стопанската дейност. Конституцията предоставя на законодателя правото да уреди, съответно да ограничи свободата на стопанска инициатива по законодателен ред и като пример могат да бъдат посочени хипотезите на чл. 18 от Конституцията (относно държавната собственост и държавния монопол) или на чл. 19, ал. 2 от Конституцията (предотвратяване на злоупотребата с монополизма и нелоялната конкуренция и защитата на потребителя). При всички случаи обаче, ограничаването на прокламирания в чл. 19, ал. 1 от Конституцията принцип трябва да става въз основата на ясни критерии. Свободната стопанска инициатива може да бъде ограничена и с оглед защитата на други конституционни ценности - например суверенитета, сигурността и независимостта на страната и нейната териториална цялост; опазването и възпроизводството на околната среда, поддържането и разнообразието на живата природа и разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната; особената закрила на земята; защитата на българския език и на националното историческо и културно наследство и т.н.

За да се обоснове конституционно правната оправданост на произтичащото от дадена законова разпоредба ограничение или забрана, е необходимо или пряко, или поради действието на друга конституционна норма (основно начало или основно право) самата Конституция да допуска това. Изтъкнатите съображения, че оспореното ограничение на § 81, т. 4 от ЗИДКЗОО се основава на характера на взаимоотношенията между пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове, не са от конституционно правен порядък и в случая не е налице хипотеза, при която Конституцията допуска такова накърняване, основавайки се на съображения, които са свързани със защитата на друг конституционно правно значим обществен или личен интерес.

Считам също така, че в случая наложената забрана не може да бъде обоснована от съображения за наличие на обществен интерес от по-висш порядък, заради който е допустимо да бъде ограничено основно конституционно право.

Изложените по-горе съображения ми дават основание да твърдя, че въведеното с § 81, т.4 от ЗИДКЗОО ограничение противоречи на Конституцията на Република България..

С уважение:
Росица Тоткова
Народен представител